

RESOLUCIÓ

ENS/1204/2012, de 25 de maig, d'organització de la formació en alternança en els ensenyaments de formació professional inicial.

D'acord amb l'article 63 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, el Departament d'Ensenyament ha de planificar, organitzar i desenvolupar les accions formatives corresponents a l'alternança entre formació i treball. Així mateix, l'article 170.2 de la Llei preveu que les empreses col·laboren per mitjà de convenis en els ensenyaments propis de la formació professional.

Amb la finalitat de millorar la formació al llarg de la vida, possibilitar l'adaptació a les situacions personals i professionals de l'alumnat i millorar l'oferta i la qualitat de l'educació, el capítol 8 del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial, estableix diverses mesures flexibilitzadores de l'oferta dels ensenyaments de formació professional, entre les quals es comprenen la formació professional en alternança, les col·laboracions per impartir unitats formatives o mòduls professionals en entorns laborals i aquelles altres que es puguin establir per la persona titular del Departament d'Ensenyament.

Així mateix, l'article 36 del Decret esmentat disposa que el Departament d'Ensenyament pot formalitzar convenis o acords de col·laboració amb empreses, entitats, organitzacions i altres administracions per tal d'establir les condicions de realització d'accions formatives susceptibles de ser reconegudes acadèmicament.

El Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu, preveu a l'article 31.1, que es poden desenvolupar programes formatius en alternança amb col·laboració amb empreses per a aquelles persones que disposin d'un contracte de treball, un contracte per a la formació, una beca de formació en empreses o entitats públiques o la condició de voluntari d'acord amb la Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat.

Finalment, mitjançant el Reial decret 1493/2011, de 24 d'octubre, s'han regulat els termes i les condicions d'inclusió en el règim general de la Seguretat Social de les persones que participin en programes de formació i que comporti una contraprestació econòmica.

D'acord amb això s'organitza un nou model de formació en alternança aplicable a l'alumnat de formació professional inicial, articulat mitjançant convenis de col·laboració, amb la finalitat d'obrir nous àmbits de cooperació entre el centre educatiu i l'empresa que els permeti nivells més alts de compartició de responsabilitats formatives.

Les accions formatives a desenvolupar mitjançant aquests convenis poden referir-se a: l'alternança simple en què es combina el temps de formació i el temps d'activitat en l'empresa dels alumnes, sense que comporti el reconeixement acadèmic de l'activitat, i l'alternança amb formació dual que comporta el reconeixement acadèmic dels aprenentatges assolits pels alumnes mitjançant el treball assalariat, el desenvolupament d'una beca de formació o de la formació impartida per l'empresa.

Així es reforcen les possibilitats de relació entre les empreses i els centres educatius de manera que puguin desenvolupar conjuntament un model de formació en alternança, mitjançant conveni.

Aquests convenis permeten anar configurant un model de formació dual en la formació professional inicial a Catalunya, a partir del qual les competències professionals vinculades als títols es puguin adquirir de forma combinada i coordinada en dos àmbits que es complementen: l'empresa i el centre educatiu.

Per tot això, a proposta de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial,

RESOLC:

—1 *Modalitats i desenvolupament*

1.1 En els ensenyaments de formació professional inicial la formació en alternança pot adoptar dues modalitats:

a) Alternança simple: combina el temps de formació en el centre educatiu i el temps d'activitat dels alumnes en l'empresa, sense que comporti el reconeixement acadèmic del temps d'activitat a l'empresa.

b) Alternança amb formació dual: combina el temps de formació en el centre educatiu i el temps d'activitat dels alumnes en l'empresa i comporta el reconeixement acadèmic dels aprenentatges assolits pels alumnes en la seva activitat que realitza en condició de: treballador assalariat, becari de formació o voluntari.

1.2 La col·laboració entre els centres educatius i les empreses per a desenvolupar conjuntament la formació en alternança s'articula mitjançant el conveni.

S'aproven els models de conveni, dels quals es dona publicitat al web del Departament d'Ensenyament. Les diverses accions formatives entre les mateixes parts es poden formalitzar en un únic conveni.

La direcció general competent en matèria de formació professional inicial ha de mantenir actualitzats els corresponents models de conveni.

1.3 La direcció general competent en matèria de formació professional inicial i els titulars de centres privats, poden signar convenis marc de col·laboració amb les organitzacions empresarials, les entitats públiques i les organitzacions sindicals per al foment, difusió i desenvolupament de l'alternança.

També poden signar convenis marc per promoure la participació de les petites empreses en la formació en alternança i facilitar-ne la implantació i el seguiment.

—2 *Finalitat dels convenis*

Els convenis han de possibilitar, segons correspongui en cada cas:

a) L'establiment d'un procés simultani, integrat i coordinat de formació i treball de l'alumnat de formació professional inicial, entre el centre educatiu i l'empresa o empreses.

b) La millora de la formació, la qualificació i el desenvolupament personal dels joves i les joves que inicien la seva professionalització en un camp determinat, alternant la formació en un cicle formatiu i la seva activitat en una empresa.

c) L'establiment d'una major vinculació i corresponsabilitat entre els centres de formació professional i les empreses, en el procés formatiu dels joves corresponent als sectors considerats.

d) L'oferiment d'estímul per motivar les persones que finalitzen l'ensenyament general, i tenen necessitat d'incorporar-se al mercat de treball, perquè ho facin a través de la formació professional inicial, amb la suficient i adequada competència professional.

e) El foment de la participació de les empreses en els processos de qualificació de persones aprenents, tot facilitant que aquestes puguin compartir la seva activitat en l'empresa, amb la formació en un cicle formatiu.

—3 *Abast*

3.1 Els convenis de col·laboració per a la formació en alternança es poden aplicar, amb caràcter general, a tots els cicles formatius, sens perjudici de la concurrència d'altres de les mesures flexibilitzadores previstes en el Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

3.2 Poden formalitzar convenis els centres educatius tant de titularitat pública com privada en relació amb els ensenyaments de formació professional inicial que tinguin implantats o autoritzats, segons el model de conveni aprovat que es correspongui amb l'acció formativa en règim d'alternança simple o alternança amb formació dual que s'hagi de desenvolupar.

—4 *Àmbit personal*

4.1 Els convenis d'alternança s'adrecen, en general, a tot el conjunt d'alumnat que conforma el grup classe.

4.2 En relació amb els cicles formatius implantats o autoritzats en els centres amb què es formalitzin convenis de col·laboració en alternança, les empreses, pel que fa al seu personal, poden proposar que s'incloguin en l'àmbit del conveni tant la validació de la formació impartida per l'empresa i la dels aprenentatges assolits mitjançant la seva activitat, que s'han de dur a terme d'acord amb el procediment establert, respectivament, en els annexos 2 i 3 de l'Ordre EDU/336/2009, de 30 de juny, per la qual s'estableix el programa experimental Qualifica't en els ensenyaments de formació professional del sistema educatiu (DOGC núm. 5415, de 7.7.2009).

4.3 L'alternança es pot adreçar a col·lectius singulars, d'acord amb el previst en els articles 53 a 55 del decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial.

—5 *Implantació o autorització*

La implantació o autorització de la formació en alternança s'ha de dur a terme segons el procediment previst en els articles 44 i 45 del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial, per a les mesures flexibilitzadores.

Així mateix, d'acord amb l'article 36 d'aquest Decret, a la corresponent sol·licitud cal adjuntar:

a) Pels centres que depenen del Departament d'Ensenyament, la proposta de conveni, que s'ha de signar pel director o directora general competent en matèria de formació professional inicial, per a la implantació de la mesura.

b) El conveni signat, en cas de centres de titularitat privada o de centres públics que no depenguin del Departament d'Ensenyament.

—6 *Organització*

L'alternança es pot organitzar per dies a la setmana, per setmanes o per quinzenes o altres distribucions que s'acordin. També es pot organitzar per torns de matí o tarda.

Dins del primer curs del cicle formatiu, i durant el període inicial que determini cada centre, l'alumnat, ha de fer exclusivament la formació en el centre educatiu i, a partir del segon període i fins a la finalització del cicle, l'alumnat pot alternar la formació i el treball. D'acord amb l'edat de l'alumne i la seva maduresa, i per tal de facilitar el coneixement mutu entre l'empresa i l'alumne, una vegada finalitzat el primer trimestre, i abans de començar la seva activitat laboral, es podrà subscriure un conveni de Formació en Centres de Treball, d'acord amb la normativa vigent.

—7 *Límit horari*

En general, la dedicació màxima, inclosa la formació i el treball serà de quaranta hores setmanals, i vuit hores diàries. En els convenis de col·laboració entre empreses es podran establir altres límits horaris sempre que siguin adequats als objectius de l'alternança.

—8 *Assignació de l'alumnat als llocs d'activitat*

L'adjudicació de l'alumnat als llocs d'activitat s'ha de dur a terme mitjançant un procés que tingui el major component formatiu possible. En aquest sentit, el centre ha d'assessorar i formar l'alumnat, a través del professor o professora de formació i orientació laboral, o de la persona que designi el director o directora del centre educatiu, en la confecció del currículum i els processos de selecció de personal. Els centres han de col·laborar amb les empreses signatàries dels convenis en l'organització de la distribució de l'alumnat per a participar en els processos de selecció dels candidats o candidates als diversos llocs de treball oferts.

Abans d'incorporar-se a l'empresa el centre educatiu ha d'haver format a l'alumnat en la seguretat i prevenció necessàries per a realitzar la seva activitat a l'empresa.

—9 *Incidències*

Segons el rendiment acadèmic de l'alumnat, el centre educatiu pot condicionar la seva incorporació a l'empresa bé, posposant-la o bé no proposant-la.

En aquests supòsits, el centre educatiu organitzarà activitats d'estudi a través de la tutoria per reforçar i completar els aprenentatges corresponents.

—10 *Reconeixement acadèmic*

10.1 L'alumnat que combina la formació en el centre educatiu i el temps d'activitat en l'empresa mitjançant contracte de treball, beca de formació, o, en una entitat sense ànim de lucre, mitjançant el voluntariat, i el que cursi part d'un cicle formatiu en l'entorn laboral de l'empresa, pot obtenir el reconeixement acadèmic dels aprenentatges adquirits d'acord amb aquesta resolució i amb el corresponent conveni.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot establir els criteris i les indicacions necessàries per a la determinació de la qualificació acadèmica, tenint en compte les seves activitats en l'empresa, segons els informes emesos per l'empresa, l'observació en el lloc de treball, o mitjançant l'execució d'altres activitats que es puguin acordar entre el centre educatiu i l'empresa.

10.2 El professorat del centre educatiu amb atribució docent en cada unitat formativa o mòdul determina la qualificació, a partir de la informació i valoració aportada per la persona de l'empresa responsable del seguiment de l'alumnat.

L'avaluació dels aprenentatges adquirits en l'empresa es fa a partir dels resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació establerts en el currículum del cicle formatiu. La qualificació de cada unitat formativa o mòdul s'estableix tenint en compte els aprenentatges adquirits en l'empresa i en el centre educatiu.

10.3 S'ha de promoure la corresponsabilitat de l'empresa i el centre educatiu en el procediment d'avaluació de les unitats formatives o mòduls amb reconeixement acadèmic.

10.4 A les qualificacions obtingudes pel reconeixement acadèmic dels aprenentatges de l'alumnat en formació dual els hi és d'aplicació el procediment ordinari de reclamació i recurs.

10.5 Els centres educatius gestionen, amb els seus recursos i en el marc de la seva autonomia, les funcions corresponents al reconeixement acadèmic dels aprenentatges.

10.6 De forma general, abans del 31 de juliol de cada any, els centres educatius han de trametre a la direcció general competent en matèria de formació professional inicial un informe sobre el desenvolupament del reconeixement acadèmic dels aprenentatges en el curs acadèmic precedent, que ha de comprendre:

- a) La valoració qualitativa del procés.
- b) L'impacte apreciable del reconeixement acadèmic en les persones i, si és el cas, en les empreses.
- c) Les propostes de millora del procediment, si s'escau.
- d) De cada conveni subscrit, i separatament per a cada cicle formatiu, el nombre de persones participants, i el nombre d'alumnes que han participat en el reconeixement acadèmic, amb la indicació del nombre d'unitats sobre les quals s'han realitzat reconeixement dels aprenentatges adquirits en l'empresa.

—11 *Activitat d'innovació*

La participació activa en la coordinació de qualsevol de les accions del grup classe, així com el seguiment de l'alumnat en la seva activitat en l'empresa es considera activitat d'innovació a efectes del reconeixement dels estadis de promoció docent als funcionaris de carrera no universitaris, d'acord amb el previst a l'apartat 4.4 de l'Ordre de 4 de novembre de 1994, sobre el procediment de reconeixement dels estadis de promoció als funcionaris de carrera docents no universitaris.

—12 *Assessorament i suport*

La Coordinació Territorial de Formació Professional de cadascun dels serveis territorials d'Ensenyament, com també la direcció general competent en matèria de formació professional inicial assessorarà i orientarà els centres i les empreses en relació amb les modalitats de conveni a formalitzar.

—13 *Efectes*

13.1 En el dia 31 d'agost de 2012 quedaran sense efectes la Resolució EDU/2769/2008, de 10 de setembre (DOGC núm. 5218, de 18.9.2008) per la qual s'estableix, amb caràcter experimental, el règim d'alternança entre formació i treball en els ensenyaments de formació professional inicial, i la Resolució ENS/1754/2011, de 29 de juny, (DOGC núm. 5923, de 19.7.11), que la modifica.

13.2 Els centres educatius que en el curs 2011-2012 tenen implantat o estan autoritzats a desenvolupar el règim d'alternança, es mantenen en els mateixos termes i, si escau, disposen fins al 15 de gener de 2013 per adaptar els convenis de col·laboració amb les empreses.

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, les persones interessades poden interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva publicació al DOGC, de conformitat amb el que preveu l'article 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Així mateix, poden interposar potestativament recurs de reposició, previ al recurs contenciós administratiu, davant la consellera d'Ensenyament, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva publicació al DOGC, segons el que disposen els articles 116 i 117 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, o qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

Barcelona, 25 de maig de 2012

IRENE RIGAU I OLIVER
Consellera d'Ensenyament

(12.145.051)
